

SZKOŁA SŁUCHANIA SŁOWA BOŻEGO

Biblijna szkoła charakterów

Czytać Pismo Święte może i powinien każdy. Nie ma charakteru, dla którego to zadanie byłoby niemożliwe. Nie ma też charakteru, którego byśmy w Piśmie Świętym nie odnaleźli. Spróbujmy więc odnaleźć w Słowie Bożym siebie samego. Aby to uczynić najpierw stań w „lustrze” i zapytaj się jaki jesteś, jaki jest Twój charakter. Następnie weź w dłoń Pismo Święte i odnajdź w nim osoby zgodne z Twoim charakterem. Rozważ i zobacz, w jaki sposób dały one Bogu swoją odpowiedź.

W tym celu w „szkole słuchania Słowa Bożego” proponujemy Ci mały test na rozpoznanie swojego charakteru. Będzie to test psychologiczny wg Bergera. Życzymy dobrej zabawy i konstruktywnych wniosków w oparciu o Słowo Boże.

Dopasować Słowo Boże do siebie i siebie do Słowa Bożego to jedno z ważnych zadań tego roku.

Informacje podstawowe

Rodzaj charakteru, to składowa kilku wyznaczników. Najbardziej podstawowymi są trzy grupy:

- emocjonalny /E/ - nieemocjonalny /nE/;
- aktywny /A/ - nieaktywny /nA/;
- prymalny /P/ - sekundalny /S/.

Kombinacja tych trzech składników daje nam podstawową wiedzę o ośmiu rodzajach charakterów.

- emocjonalność /podniecalność/ - E lub nE - to dyspozycja do ulegania silnym poruszeniom psychicznym na skutek stosunkowo niewielkiej podnieci.
- aktywność - A lub nA - to zdolność do spontanicznego działania, rzeczywista lub pozorna.
- prymalność /doraźność/ - P - reakcja szybka, ale krótkotrwała.
- sekundalność /wtórność/ - S - reakcja powolniejsza, a długotrwała.

Poniższy test psychologiczny pomoże nam, w stopniu podstawowym, zorientować się w typie naszego charakteru. Przy każdym z pytań wybieramy jedną odpowiedź. Za odpowiedź *a* zapisujemy sobie 9 punktów, *b* 5 p, *c* 1 p. Otrzymane wyniki sumujemy w trzech grupach: osobno z pytań od 1 do 10, osobno od 11 do 20 i osobno od 21 do 30. Jeśli w pierwszej grupie mamy więcej niż 50 to piszemy *E*, jeśli mniej to *nE*. Jeśli w drugiej grupie mamy więcej niż 50 to piszemy *A*, jeśli mniej to *nA*. Jeśli w trzeciej grupie mamy więcej niż 50 to piszemy *P*, jeśli mniej to *S*.

W ten sposób otrzymamy osiem typów charakteru:

A M O R F I K	- TYP - nE nA P
A P A T Y K	- TYP - nE nA S
C H O L E R Y K	- TYP - E A P
F L E G M A T Y K	- TYP - nE A S
N E R W O W I E C	- TYP - E nA P
P A S J O N A T	- TYP - E A S
S A N G W I N I K	- TYP - nE A P
S E N T Y M E N T A L N Y	- TYP - E nA S

TEST PSYCHOLOGICZNY WG BERGERA

E - nE /EMOCJONALNOŚĆ/

**1. Czy bierzesz bardzo do serca małe sprawy, o których wiesz, że nie mają żadnego znaczenia?
Czy często wytrącają Cię z równowagi takie błahostki?**

Przykłady: sprzeczka z konduktorem, spóźnienie się kolegi na umówione spotkanie, zgubienie jakiejś drobnej notatki.

A może poruszają Cię tylko ważne zdarzenia?

Przykłady: śmierć w rodzinie, spalenie się domu, nie zdanie matury, rozejście się rodziców.

a/Biorę do serca błahostki.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Poruszają mnie tylko ważne sprawy.

2. Czy łatwo przejmujesz się entuzjazmem albo oburzeniem?

Przykład: przychodzi wiadomość, że zamiast groźnej klasówki z matematyki będzie wycieczka.

Czy raczej przyjmujesz zdarzenia spokojnie, takimi jakie są?

Jesteś anglikiem: zimnym, zrównoważonym, opanowanym.

a/Jestem entuzjastyczny.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Jestem anglikiem.

3. Czy jesteś wrażliwy?

Czy żywsza krytyka, niedbała lub drwiąca uwaga od razu rani Cię głęboko?

Przykład: ktoś powiedział o Tobie, że jesteś: "niezdolny, źle wychowany, niekoleżeński, samolubny".

Czy raczej krytykę znosisz bezboleśnie?

Przykład: gdy słyszysz powyższe słowa myślisz sobie: "ten, kto tak mówi, jest głupi i nie ma racji".

a/Jestem wrażliwy, krytyka mnie rani.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Krytykę znoszę bezboleśnie. Gdy ktoś mnie krytykuje i ma trochę racji, myślę sobie: każdy ma swoje wady.

4. Czy niespodziewane wypadki łatwo wprowadzają Cię w zamieszanie?

Czy Cię podnieca ostre zwrócenie się do Ciebie?

Czy prędko błędnie lub czerwienisz się?

A może nie łatwo wprowadzić Cię w zamieszanie?

a/Łatwo mnie wprowadzić w zamieszanie.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Trudno mnie wprowadzić w zamieszanie.

5. Czy zapalasz się, gdy mówisz?

Czy podnosisz głos podczas rozmowy?

Czy odczuwasz potrzebę używania wyrazów gwałtownych i dosadnych?

Przykład: Opowiadając treść książki czy fabułę filmu podobny jesteś do sprawozdawcy sportowego, który dzieli się ze słuchaczami swoimi wrażeniami podawanymi "na gorąco" do mikrofonu?

Czy mówisz raczej wolno i spokojnie, bez pośpiechu?

Przykład: A może jesteś raczej wtedy podobny do spikera, czytającego równo, informacyjnie dziennika wieczornego?

a/Zapalam się, gdy opowiadam film.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Jestem spikerem.

6. Czy niepokoisz się przed rozpoczęciem nowego zadania albo perspektywą jakichś zmian?

Przykład: Pierwszy dzień w nowej szkole, w nowym zakładzie pracy, na obozie, pierwsza wizyta u ludzi mało znanych. Pierwsza w życiu podróż samochodem, jazda na motocyklu, na koniu.

A może oczekujesz na te zmiany spokojnie?

a/Niepokoje się.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Jestem spokojny.

7. Czy przechodzisz na przemian od egzaltacji do depresji, od radości do smutku skutkiem jakichś drobiazów albo nawet bez żadnych widocznych powodów?

Przykład: Nie dostałeś dziś złej oceny w szkole lub na uczelni, nie czujesz się chory, jesteś wyspany, nikt Ci nie zwymyślał ani Cię nie uderzył, a jednak jesteś w fatalnym humorze, sam nie wiesz dlaczego. Po niedługim czasie Twój nastrój bez żadnych powodów zmienia się całkowicie, znowu nie wiesz dlaczego.

A może jesteś zwykle w jednakowym usposobieniu?

Przykład: Jesteś zawsze w jednakowym usposobieniu chyba, że zdarzy się coś poważnego. Bez powodu nigdy nie zmieniają Ci się nastroje.

a/Moje nastroje same się zmieniają.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Potrzebny jest mi powód.

8. Czy nawiedzają Cię wątpliwości, skrupuły z powodu mało ważnych postępów?

Czy zatrzymujesz często w swoim wnętrzu jakieś myśli wyraźnie bezużyteczne i dokuczliwe?

Przykład: Ugryzł Cię pies, i nie ma - najmniejszych - powodów przypuszczać, że pies był wściekły, ale Ciebie przez dłuższy czas gnębią wątpliwości i wahania: a może jednak pies był wściekły?

A może poza rzadkimi wyjątkami nigdy nie doświadczasz - podobnie bolesnych - stanów?

Przykład: Po pogryzieniu przez psa, starasz się zbadać sprawę, a stwierdziwszy, że nie ma podstaw do obaw, pozostajesz spokojny.

a/Doświadczam wątpliwości.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Obawy są mi obce.

9. Czy zdarza Ci się niekiedy tak gwałtownie być wzruszonym, że absolutnie nie możesz wykonać tego, czego pragnąłeś (strach, który nie pozwala się poruszać, nieśmiałość, która całkowicie odbiera mowę)?

Przykład: Odpowiedź przy tablicy przed gronem profesorów (z ławki umie odpowiadać, przy tablicy wszystko zapomina). Onieśmienie spowodowane ostrym tonem rozmówcy powoduje rezygnację z wypowiedzenia zamierzonej prośby, np. o zwolnienie.

A może nie zdarza Ci się to nigdy?

a/Często bywam onieśmielony.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Nigdy nie jestem onieśmielony.

10. Czy często czujesz się nieszczęśliwy?

A może jesteś zadowolony ze swojego losu?

a/Czuję się nieszczęśliwy.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Jestem zadowolony ze swojego losu.

A - nA /AKTYWNOŚĆ/

11. Czy podczas odpoczynku zajmujesz się czymś intensywnie (prace uboczne, działalność społeczna, roboty ręczne i w ogóle wszystkie prace nie narzucone).

Przykład: Dwaj koledzy rozmawiają: "Ja najpierw wypoczywam, pracując w ogrodzie albo piłując drzewo, rozwiązując zadania matematyczne, wykonując modele samolotów... Muszę się dobrze namęczyć i wtedy naprawdę jestem wypoczęty".

A może zostajesz przez długie chwile nic nie robiąc, marząc o czymś albo oddając się rozrywkom (telewizja, radio, słuchanie muzyki)? Przykład: Drugi kolega na to: "Kto by mi kazał się tak męczyć! Ja odpoczywam wtedy, gdy się położę na kanapie i przeglądam czasopisma ilustrowane albo słucham radia lub czytam ciekawą powieść. Lubię też podczas odpoczynku patrzeć dłuższy czas przez okno albo spoglądać w niebo czy też na spokojną taflę wody".

a/Czas wolny spędzam aktywnie.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Lubię oglądać spokojną taflę wody.

12. Czy potrzebujesz uciążliwego wysiłku, by przejść od myśli do czynu, od decyzji do jej wykonania?

Przykład: Postanawiasz odwiedzić kolegę po południu, ale gdy przyjdzie czas odwiedzin, nie chce Ci się zupełnie zamiaru wykonać. Przychodzą takie myśli: może kolegi nie ma w domu, może jest czymś bardzo zajęty, po co mu głowę zawracać itd.

Może doznawałeś podobnych oporów wewnętrznych przy zrealizowaniu zamiaru pójścia na spacer, kupna jakiegoś przedmiotu itp.

A może bezpośrednio i bez trudu wypełniasz to, co postanowiłeś?

Przykład: "postanowione, to znaczy wykonane". Poza wyjątkowymi sytuacjami nie odczuwasz dużych trudności i oporów wewnętrznych przy wykonywaniu swoich postanowień.

a/ Bez trudu wypełniam to, co postanowiłem.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/ Jest mi ciężko przejść od myśli do czynu.

13. Czy łatwo tracisz odwagę wobec trudności lub przed zadaniem, które wydaje się zbyt uciążliwe?

Przykład: Matematyczne zadanie nie wychodzi. Rzucasz je: "Jutro zrobię w klasie przed lekcjami".

Przykład: Spadłeś z konia: "Więcej na niego nie wsiądę". (Tak samo może być z motocyklem, rowerem itd.)

A może przeciwnie - trudności i potrzeba wysiłku pobudzają Cię do działania?

Przykład: Tym bardziej zacinasz się, że nie wychodzi. "Muszę to zadanie zrobić - choćby mi przyszło siedzieć całą noc".

a/ Trudności pobudzają mnie do działania.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/ Tracę odwagę przed trudnościami lub przed zadaniem, które wydaje się być zbyt uciążliwe.

14. Czy lubisz marzyć o minionej przeszłości, bądź o przyszłości, która może być, lub o czymś będącym w sferze czystej wyobraźni?

Przykład: Marzysz o własnym samochodzie. Wyobrażasz sobie, że siedzisz za kierownicą, jedziesz po drodze.

A może wolisz działać albo przynajmniej obmyślać dokładne plany, które przygotowują realną przyszłość?

Przykład: Uważasz, że szkoda czasu na marzenia. I ty również pragniesz mieć samochód. Dlatego myśli, co zrobić, aby go zdobyć. A więc zamierza chodzić do szkoły wieczorowej a rano pracować; chce kupić stare, zużyte części, aby samodzielnie skonstruować wóz itp.

a/ Marzę, aby tworzyć plany, które urzeczywistniam.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/ Lubię marzyć i na tym koniec.

15. Czy to, co masz wykonać, spełniasz natychmiast i bez wielkiego wysiłku (napisać list, załatwić jakąś sprawę itp.)

A może raczej wolisz opóźniać odwlekać.

a/Załatwiam sprawy od razu - bez wysiłku.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Lubię odwlekać to, co mam do załatwienia.

16. Czy jesteś zwały i ruchliwy (gestykulacja, żywe wystawianie z krzesła, chodzenie po pokoju) nie będąc w stanie uczuciowego podniecenia?

A może raczej trwasz w spokoju i pewnym bezruchu, gdy nie jesteś pod wpływem wzruszenia?

a/Jestem żywy i ruchliwy.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Potrzebuję być pod wpływem emocji, aby nie trwać w spokoju.

17. Czy podejmujesz decyzję natychmiast, nawet w trudnych sprawach?

A może jesteś niezdecydowany i wahasz się długo?

a/Decyzję podejmuję natychmiast.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Raczej jestem niezdecydowany i waham się.

18. Czy nie ociążasz się nigdy z powzięciem jakiegoś ulepszenia, które byłoby pożyteczne, ale wymaga wielkiego wysiłku?

Przykład: W pokoju wieje wiatr, bo burza wybiła kawałek szyby. Aby to naprawić, trzeba wyjąć ramę, nieść ją przez ulicę do oddalonego szklarza, zapłacić za wstawienie szyby.

A może cofasz się przed powzięciem tej pracy i wolisz zadowolić się takim stanem, jaki jest?

Przykład: A może wolałbyś zatknąć dziurę kawałkiem tektury, okryć się jeszcze jednym kocem i przeczekać jakoś zimę?

a/Takie sprawy załatwiam od razu.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Ociążam się.

19. Czy po zleceniu komuś innemu jakiejś pracy nie interesujesz się jej wykonaniem, mając uczucie, że pozbyłeś się troski?

Przykład: Czy miałeś już kiedyś sytuację, że zleciłeś komuś pracę, mając obowiązek czuwania nad jej wykonaniem? Może to była np. dekoracja klasy na Dzień Matki. Czy wtedy dałbyś

instrukcje grupie dekorujących, oddaliłbyś się i po pewnym czasie przyszedłbyś zobaczyć, jak zadanie wykonali?

A może czuwasz nad wykonaniem z bliska upewniając się, że wszystko jest wykonane poprawnie, i aby wszystko było wykonane po Twojej myśli?

a/ Czuwam nad wszystkim.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/ Zlecam i nie przejmuję się.

20. Wolisz obserwować, czy działać? Mieć przyjemność w długim przyglądaniu się grze, w której nie bierzesz udziału? Obserwacja w zupełności Ci wystarcza.

A może raczej wolisz brać udział niż przyglądać się, gdyż przypatrywanie się szybko Cię nudzi albo też podnieca do włączenia się w akcję?

Przykład: Jaka najbardziej lubisz grę (siatkówka, piłka nożna, szachy, warcaby)? Czy po przyjrzeniu się rozgrywanej partii masz zwykle silną chęć włączenia się czynnego do dalszej gry?

a/Wolę obserwować.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Wolę brać udział.

P - S /ODDŹWIĘKOWOŚĆ/

21. Czy przyświeca Ci w twoim działaniu myśl o odległej przyszłości (oszczędzasz na starość, zbierasz materiały do pracy na daleką metę), czy zwracasz uwagę na następstwa, jakie kiedyś mogą mieć Twoje czyny?

Przykład: Gdy dostanę parę złotych, lubię odkładać albo w domu, albo na książeczkę PKO.

Przykład: Zbierasz kilka lat znaczki, stare monety lub pudełka od zapalek itp. Masz duży wybór.

A może interesują Cię przede wszystkim bezpośrednio wyniki?

Przykład: Gdy mam parę złotych, coś mnie kusi, aby wydać na kino, lody, cukierki. Nie mogę oprzeć się pokusie.

Przykład: Nie pociąga mnie zbieranie znaczków pocztowych czy jakichkolwiek innych rzeczy.

a/Przyświeca mi w działaniu myśl o odległej przyszłości.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Nie przyświeca mi w działaniu myśl o odległej przyszłości.

22. Czy rozważasz wszystko, co może się stać, i przygotowujesz się do tego starannie (dokładny ekwipunek na drogę, przewodniki, rozkłady jazdy, przewidywanie możliwych wydatków itp.)?

Przykład: Spisujesz na kartce rzeczy, które mam ze sobą zabrać w podróż, muszę dokładnie znać połączenia kolejowe, godziny przesiadania.

A może liczysz na natchnienie chwili?

Przykład: A ja jadę "na wariata". W ostatniej chwili wrzucam rzeczy do walizki, połowę z nich zapominam.

a/Jestem pełen rozwagi.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Liczę na natchnienie chwili.

23. Czy masz ściśle zasady, do których starasz się dostosować?

Przykład: "Gdy mnie ktoś zaczepi, delikatnie zwracam mu uwagę, gdy powtórzy zaczepkę, ja drugi raz mu coś powiem na uspokojenie, ale jeśli zaczepia znowu, wtedy walę go i już. Taką

mam zasadę".

A może wolisz raczej elastycznie dopasować się do okoliczności?

Przykład: Nie masz specjalnych zasad pod tym względem. Zależy wszystko od sytuacji w której się znajduje i od tego np. jaki mam humor. Trudno z góry przewidzieć te sprawy.

a/Mam zasady, które przestrzegam.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Nie mam zasad, jestem elastyczny.

24. Czy jesteś stały w swoich zamiarach? Czy zawsze kończysz rozpoczęte zadanie?

A może często porzucasz pracę przed jej dokończeniem (zaczynając wszystko, nie kończąc nic)?

a/Jestem stały w swoich zamiarach.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Często porzucam i nie kończę pracy.

25. Czy jesteś stały w swoich sympatiach (podtrzymujesz przyjaźnie z lat dziecińczych, odwiedzasz regularnie te same osoby, bywasz w tych samych towarzystwach)?

A może często zmieniasz przyjaciół, np. przestajesz bez ważniejszych powodów odwiedzać osoby, u których często bywałeś?

a/Jestem stały w swoich sympatiach.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

b/Nie jestem stały w swoich sympatiach.

26. Czy po ataku gniewu (a jeśli nie wpadasz nigdy w gniew, to po doznaniu poważanej obrazy lub przykrości) łatwo Ci się pogodzić z winowajcą?

A może trudno Ci przychodzi pogodzenie - uraza pozostaje?

a/Trudno przychodzi mi przebaczenie.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Łatwo przebaczam.

27. Czy nasz jakieś bardzo ukryte, osobiste przyzwyczajenia, których lubisz ściśle przestrzegać?

Czy jesteś przywiązany do regularnego powrotu pewnych wydarzeń?

A może masz wstręt do wszystkiego, co jest we zwyczaju i co z góry da się przewidzieć, natomiast niespodzianki są dla Ciebie zasadniczym elementem przyjemności?

Przykład: Przyzwyczajenia i przywiązanie: do stałego miejsca w klasie, do swego talerza, łyżki, nakrycia, do starego ubrania, mimo że zostało kupione nowe, do dawnych rzeczy, np. teczki, pióra, laski, do zwierząt domowych.

a/Mam przyzwyczajenia.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Lubię niespodzianki.

28. Czy lubisz porządek, symetrię, prawidłowość?

A może porządek wydaje Ci się nudny i czujesz potrzebę wymyślenia wszystkiego z fantazji?

a/Lubię porządek.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Odczuwam potrzebę fantazjowania.

29. Czy przewidujesz z góry, jaki użytek zrobisz ze swego czasu i swoich sił?

Czy lubisz robić plany, rozkład godzin, programy?

A może zaczniesz działać bez dyrektyw podjętych uprzednio?

a/Działam według planu.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Działam bez dyrektyw.

30. Czy do opinii raz przyjętych przywiązujesz się nieustępliwie?

Przykład: Nie można Ciebie wcale przekonać. W dyskusji bronisz do upadłego swego zdania.

Wreszcie, gdy brakuje Ci już argumentów, mówisz: "ja wiem swoje, wy wiecie swoje".

A może dajesz się łatwo przekonać i ulegasz nowości jakiejś idei?

Przykład: Marysię łatwo przekonać. Przed chwilą przyznała racje jednej koleżance. Ale teraz

przychodzi druga i mówi coś zupełnie przeciwnego. Wystarczy trochę jej elokwencji i już

Marysia podziela jej zdanie. Np. gdy chodzi o opinię o koleżance, o przeczytanej książce, o filmie.

a/Przywiązuję się do raz powziętych opinii.

b/Coś pomiędzy, czasami pierwsze, a czasami drugie.

c/Można mnie przekonać.

CHARAKTERYSTYKA TYPÓW

AMORFIK

TYP - nE nA P

Uspokobienie równe, chłodne, bez porywów uczuciowych.

Spokojny wewnętrznie wobec zdarzeń, nie przejmuje się niczym.

Nie przeżywa leku wobec niebezpieczeństw, ale unika trudów i niewygód.

Lubi "dolce far niente" (słodka beczynność).

Umie naśladować innych, woli słuchać niż rozkazywać.

Zgodny, tolerancyjny, unika starć i walki.

Nie roztrząsa przeszłości, nie lubi zabiegów o przyszłość, żyje chwila bieżąca.

Kocha zewnętrzne przejawy życia, lubi dogadzać swoim skłonnościom.

Ma zdolności aktorskie, nieraz talent dramatyczny, lubi muzykę i śpiew.

GŁÓWNY PUNKT OPARCIA

Zdolność adaptacji

NAJWIĘKSZE NIEBEZPIECZEŃSTWO

Lenistwo

ZASADNICZY KIERUNEK

Chętne posłuszeństwo

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE

Pomagać praktycznie bliźnim

HASŁO

"Błogosławieni owi służdy, których Pan przyszedłszy znajdzie czuwających. Zaprawdę powiadam wam, że się przepasze i każe im usiąść za stołem, a przechodząc będzie im służył" (Łk 12)

PATRON

św. Benedykt Labre

TYP LIMFATYCZNY

Dysponowany jest do następujących zalet:

posłuszeństwo, łatwość podporządkowania się autorytetowi
skłonność do poprawiania swych braków, jeśli się tego od nich wymaga
spokój nawet wobec niebezpieczeństwa
obiektywizm
zdolności artystyczne (zwłaszcza muzyczno-odtwórcze oraz aktorskie)
łatwość przystosowania się do otoczenia
zamiłowanie do sportu (w grupach), do gier i zabaw zbiorowych

Dysponowany jest do następujących wad:

lenistwo, niedbalstwo
miętkość
egoizm
przyjemności zmysłowe przede wszystkim (jedzenie, picie, sex)
rozzutność
niepunktualność
obojętność na ideały.

Jest uczynny, zgodny, tolerancyjny. Daje się ukształtować swemu otoczeniu, dlatego mówi się o nim, że ma "dobry charakter". Niedbały, skłonny do lenistwa, odkłada zlecone czy zamierzone zajęcia. Niepunktualny. Na ogół idzie za tym, co modne, niekiedy dość zaskakująco przejawia bierny opór. Nie przejmuje się niczym. Często uzdolniony jest do muzyki i sztuki aktorskiej, nieraz obdarzony dobrą pamięcią. Nad wszystko stawia potrzeby organiczne: jedzenie, picie, sen. Ożywia się z częstej "duchowej drzemki" podczas gier i zabaw towarzyskich. Chętnie uprawia gry hazardowe. Lubi wygodne życie w domu rodzinnym, ale nie umie poświęcać się i być ofiarnym. Dość obiektywnie ocenia rzeczywistość. Najwyższą dla niego wartością jest rozrywka, przyjemność.

A P A T Y K

TYP - nE nA S

Usposobienie równe, chłodne, bez porywów uczuciowych.
Obojętny uczuciowo wobec bohaterów książek i filmów.
Zamknięty, oszczędny w słowach i śmiechu, lubi samotność.
Zamyślony i rozważny, umie trwać dłuższy czas bez żadnej aktywności.
Często paraliżuje go nuda i brak zainteresowania.
Nie odpowiada mu życie czynne, nade wszystko ceni spokój.
Zamiłowany w tradycji, konserwatysta, nie ufa nowościom.
Prowadzi regularny tryb życia, ceni ład i porządek.
Punktualny, dokładny, ma ulubione przyzwyczajenia.

G Ł Ó W N Y P U N K T O P A R C I A

Poczucie ładu

N A J W I Ę K S Z E N I E B E Z P I E C Z E Ń S T W O

Skostnienie

Z A S A D N I C Z Y K I E R U N E K

Wierność prawu miłości do Boga i ludzi

Z A D A N I A S Z C Z E G Ó Ł O W E

Przekazywać Boży dar ciszy niespokojnemu człowiekowi

H A S Ł O

"Jesteście przyjaciółmi moimi, jeśli czynicie to, co wam przykazuje" (J 15)

P A T R O N

TYP STATYCZNY

Dysponowany jest do następujących zalet:

spokój, równe usposobienie
poczucie własnej godności, powaga
oszczędność
wstrzemięźliwość
dyskrecja
zamiłowanie do samotności
punktualność
wierność
uczciwość
trzymanie się zasad
regularny tryb życia

Dysponowany jest do następujących wad

apatia, bezwład umysłu i woli
skąpstwo
automatyzm, pedanteria
upór
pesymizm, posępnosć
zamknięcie się w sobie, nieprzystępność
chłód
podatność do długotrwałych uraz
okrucieństwo
egoizm
niechęć do nowości.

Bywa zwykle małomówny, zamknięty w sobie i skryty. Nie ma zbyt wielkich aspiracji. Ponury i milczący, rzadko się śmieje. Zwykle uczciwy, prawdomówny, punktualny i odważny. Nudzi się często, brak mu zainteresowań. Zdolny zazwyczaj do matematyki i przedmiotów ścisłych, lubi porządek i czystość. Wierny jest zasadom, które mu wpojono. Umie być karny i opanowany. Nie lubi nowości, jest raczej konserwatysta. Długo nosi urazy w sercu, niełatwo daje się pogodzić. Odznacza się równym usposobieniem, trzyma się z dala od społeczeństwa. Największą dla niego wartością jest spokój.

CHOLERYK

TYP - E A P

Porywczy, łatwo wybucha entuzjazmem lub gniewem.
Silnie przeżywa losy bohaterów książek i filmów.
Lubi manifestować swoje uczucia, łatwo zawiera znajomości, towarzyski.
Wiecznie zajęty, nie znosi bezczynności nawet podczas odpoczynku.
Interesuje się wszystkim, działa gorączkowo we wszystkich kierunkach.
Ma wiele pomysłów, które zaraz urzeczywistnia.
Wierzy w postępek i skutek reform, które chce wprowadzić w życie.
Lubi urozmaicenia, podróże, przygody.
Łatwo podbija innych, imponuje zwłaszcza darem wymowy.

GŁÓWNY PUNKT OPARCIA

Dynamizm

NAJWIĘKSZE NIEBEZPIECZEŃSTWO

Nadmierna ufność we własne siły

ZASADNICZY KIERUNEK

Apostolstwo

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE

Wprowadzić do działania hierarchie celów

HASŁO

"Przyszedłem, aby ogień rzucić na ziemię, i czegoż pragnę więcej jak tego, aby już zapłonął." (Łk 12)

PATRON

św. Piotr; św. Pius X; bł. Jan XXIII

TYP DYNAMICZNY

Dysponowany jest do następujących zalet:

żywołość, ogrom energii, dynamizm
optymizm, radość życia
umiejętność przewyższania przeszkód
hojność
zdecydowanie
łatwość darowania uraz
zapal, entuzjizm
usłużność, życzliwość
łatwość nawiązywania kontaktów z ludźmi
ufność

Dysponowany jest do następujących wad:

niecierpliwość
porywczność, skłonność do buntu
powierzchność
zbytńa pewność siebie
chęć zdobywania zaszczytów
dążenie do komenderowania innymi
pragnienie popularności
zbytńa żądza nowości
brak opanowania
chaotyczność.

Jest pełen żywotności i energii, działa z wytężeniem i gorączkowo w wielu kierunkach. Porywczy i wybuchowy, nieraz grzeszy brakiem umiaru. Skłonny do przesady, mierzy siły na zamiary. Wieczny reformator. Usposobienie pogodne, optymistyczne. Z łatwością nawiązuje kontakty towarzyskie i przyjacielskie. Pełen ciepła i ostentacyjnej serdeczność, potrafi przyciągać do siebie ludzi. Zwykle dobry mówca, czasem demagog, schlebający tłumowi i podburzający do buntu. Wierzy w postęp. Szybki, zręczny i zdecydowany. Umie zdobywać, lubi rozkazywać i każdemu dać jakąś robotę do wykonania. Największą wartość stanowi dla niego działanie.

FLEGMATYK

TYP - nE A S

Usposobienie równe, chłodne, bez porywów uczuciowych.
W życiu kieruje się nie uczuciem, lecz zimną rozważą.
Obiektywny w obserwacji i ocenie, ma zmysł humoru.
Zwykle zajęty, nie lubi bezczynności nawet podczas odpoczynku.

Z niesłabnącym zainteresowaniem spełnia prace, które uznał za potrzebne lub pożyteczne.

Na chłodno, ale wytrwale realizuje swoje plany.

Zamiłowany w tradycji, konserwatysta, nie ufa nowościom.

Prowadzi regularny tryb życia, ceni ład i porządek.

Punktualny, dokładny, ma ulubione przyzwyczajenia.

GŁÓWNY PUNKT OPARCIA

Tendencje poznawcze: rozumowanie, obserwacja.

NAJWIĘKSZE NIEBEZPIECZEŃSTWO

Niewiara, formalizm

ZASADNICZY KIERUNEK

Przez poznanie do wiary i miłości

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE

Zrozumieć bliźnich, aby odczuwać ich potrzeby

HASŁO

"A życie wieczne polega na tym, aby poznali Ciebie, Jedyne Boga Prawdziwego i Tego, któregoś posłał, Jezusa Chrystusa." (J17)

PATRON

św. Tomasz More

TYP SYSTEMATYCZNY

Dysponowany jest do następujących zalet:

wytrwałość w pracy

refleksyjność

systematyczność

wierność zasadom

uczciwość i prawdomówność

równe, pogodne usposobienie, poczucie humoru

umiejętność zarządzania (administrowania) instytucją, majątkiem

opanowanie

sprawiedliwość

roztropność

oszczędność

odwaga

Dysponowany jest do następujących wad:

chłód niekiedy aż odpychający

powolność, nawet wtedy, kiedy należy działać szybko

zbyt ni konserwatyzm

pedanteria, biurokratyzm

surowość

formalizm, bezduszność

odsuwanie się od społeczeństwa

brak inicjatywy

nieprzystępność

nadmierny krytycyzm, ironia

skąpstwo

nieczułość.

Jest zrównoważony, obiektywny, szanujący zasady i punktualny. Mimo chłodu i pozornej nieczułości umie pomagać potrzebującym. Cierpliwy, odważny, wytrwały i naturalny, po prostu nie umie udawać. Obdarzony jest zdolnością jasnego i treściwego wypowiedzania się, chociaż monotonia może niekiedy nużyć słuchaczy. Uzdolniony do matematyki i nauk ścisłych, posiada umiejętność abstrakcji. Ma wybitne poczucie humoru, na co nie wydaje się wskazywać jego na ogół poważny wygląd. Pracuje systematycznie, choć powoli, nie znosi pośpiechu. Wierny swemu słowu, na czas wykonuje zlecane prace. Nie pragnie życia towarzyskiego, ale umie znaleźć się wśród ludzi. Zamiłowany do porządku i czystości. Niekiedy oddaje się wątpieniu, ale szuka prawdy. Największą wartością dla niego jest prawda lub prawo.

NERWOWIEC

TYP - E n A P

Krańcowo różne uczucia sympatii, niechęci, radości, smutku.
Rządzi nim impuls uczuciowy, kaprys, chwilowe upodobanie.
Upiększa rzeczywistość i ocenia ją uczuciowo.
Lubi słodką bezczynność, rozrywki są jego pierwsza potrzeba.
Pracuje zrywami, zajmuje się tylko tym, co lubi, prace obowiązkowe mogą poczekać.
Zapala się, snuje plany, których nie urzeczywistnia (słomiany ogień).
Głód nowych wrażeń.
Lubi urozmaicenia, podróże, przygody.
Niestaty, lubi być ośrodkiem zainteresowania.

GŁÓWNY PUNKT OPARCIA

Emocjonalność

NAJWIĘKSZE NIEBEZPIECZEŃSTWO

Brak wytrwałości

ZASADNICZY KIERUNEK

Radość w miłości

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE

Uprzejmość przekształcać w uczynność

HASŁO

"Weselcie się zawsze w Panu. Powtarzam, weselcie się. Uczynność wasza niech poznają wszyscy ludzie. Pan jest blisko." (Flp 4)

PATRON

św. Franciszek z Asyżu

TYP POBUDZAJACO-EMOCJONALNY

Dysponowany jest do następujących zalet:

wspañiałomyślność

delikatność

radość życia

uprzejmość

wrażliwość na piękno

poddawanie się urokowi osoby lubianej i skłonność do jej naśladowania

optymizm

stała chęć zaczęcia na nowo lepszego życia

hojność

zapominanie doznanych uraz

łatwość przejmowania się zapałem, entuzjazmem

szczerłość

Dysponowany jest do następujących wad:

niestałość, słaba wola, zmienność

brak porządku wewnętrznego i zewnętrznego

lenistwo pokrywane dużą ilością słów

nadmierna i pusta ciekawość

uleganie chwilowym zachciankom, nieopanowanie

stałe poszukiwanie rozrywek i przyjemności

próżność, wynoszenie się nad innych

brak wytrwałości

subiektywizm, a nawet zaślepienie zarówno w miłości jak w nienawiści

kłamstwo

chęć imponowania i zwracania na siebie uwagi

lekceważenie autorytetu zwierzchników.

Odznacza się usposobieniem krańcowo-zmiennym, w krótkim czasie przechodzi od łez do śmiechu. Spragniony uczuć, ale niestały w swoich sympatiach, wciąż poszukuje nowych wrażeń. Odczuwa potrzebę upiększania rzeczywistości, co go prowadzi do fikcji poetyckiej lub kłamstwa. Impulsywny, ocenia ludzi zależnie od tego, czy z nim sympatyzują czy też nie; ma gust do okropności i makabry. Potrzebuje podnieć, by wyrwać się z beczynności i nudy. Niezdolny do pracy systematycznej, oddaje się zajęciom ulubionym, a zaniedbuje obowiązkowe. Chce wzbudzać podziw i zwracać na siebie uwagę. Szybko zapala się i prędko gaśnie: typowy "słomiany ogień". Po doznanych niepowodzeniach daje się łatwo pocieszyć. Snuje wielkie plany, których nie urzeczywistnia. Lubi życie towarzyskie, odznacza się błyskotliwą inteligencją. Nie umie oprzeć się pokusie, ale szczerze żałuje swoich upadków. Główną wartością dla nerwowca jest piękno albo rozrywka.

PASJONAT

TYP - E A S

Wielka skala uczuć: od strasznego gniewu do delikatnej miłości.

Pełny kłębiących się uczuć, czasem wybucha, częściej panuje nad sobą.

Dławi odczuwany nieraz lek, wystawiając się na trudy i niebezpieczeństwa.

Wiecznie zajęty, nie znosi beczynności nawet podczas odpoczynku.

Umie podporządkować sobie innych i wzbudzać posłuch.

Przeszkody i opór podniecają go - walczy aż do zwycięstwa.

Ma wielkie ideały, plany na daleką przyszłość, które wytrwale urzeczywistnia.

Podejmuje wyrzeczenia i ofiary, aby osiągnąć zamierzony cel.

Dobry organizator, w zadanie swoje wkłada całego siebie.

GŁÓWNY PUNKT OPARCIA

Siła skoncentrowanego napięcia.

NAJWIĘKSZE NIEBEZPIECZEŃSTWO

Pycha

ZASADNICZY KIERUNEK

Służba Bogu i ludziom

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE

Dostrzegać nie tylko zadanie ale i człowieka

HASŁO

"Nie wyście mnie wybrali, lecz ja wybrałem was, abyście szli i owoc przynosili, owoc trwały." (J 15)

PATRON

św. Paweł; św. Augustyn; św. Maksymilian Kolbe

TYP WŁADCZY

Dysponowany jest do następujących zalet:

zdecydowanie
gotowość do ofiar i poświęceń
wytrwałość
talent organizacyjny
umiłowanie ojczyzny
przywiązanie do rodziny
pracowitość
wstrzeźliwość
opanowanie

Dysponowany jest do następujących wad:

gwałtowność
trzymanie się na dystans, pogardzanie innymi
pycha, nadmierna krytyka przełożonych
niechęć do pracy w zespole
dążenie do pełnej niezależności
surowość
używanie nieetycznych środków do osiągnięcia celu.

Odnacza się ambicją; umie konsekwentnie urzeczywistniać swoje dalekowszereżne plany. Wielka prężność całej osobowości, skoncentrowana w kierunku określonym przez "główną namiętność". Charakter władczy, skłonny do panowania zarówno nad samym sobą, jak nad innymi. Potrafi wyrzec się wszystkiego co nie prowadzi go do umiłowanego celu. Często utożsamia się ze sprawą, której służy. Traktuje więc głęboko i poważnie: religie, ojczyznę, obowiązki rodzinne. Doświadcza nigdy nie nasyconego głodu wielkości. Wobec otoczenia usłużny i ofiarny, ale pod warunkiem, że zostanie uznana wartość jego osoby. Umie ograniczyć potrzeby organiczne, gotów do daleko posuniętego ascetyzmu; potrafi ujarzmić swoją gwałtowność, chociaż niekiedy wybucha. Energii swego charakteru dyscyplinuje zaprzęgając ją do wielkich zadań. Zwykle wszechstronnie uzdolniony, ceni przeszłość, której pragnie być kontynuatorem. Postępuje zwykle uczciwie, ale jest niekiedy skłonny hołdować zasadzie: cel uświeca środki. Najważniejszą dla niego wartością jest zadanie, które ma wykonać.

SANGWINIK

TYP - nE A P

Uspokobienie równe, chłodne, bez porywów uczuciowych.
Spokojny wewnętrznie wobec zdarzeń, nie przejmuje się niczym.
Nie zastanawia się nad swoimi uczuciami i wrażeniami.
Zwykle zajęty, nie lubi bezczynności nawet podczas odpoczynku.
Zależy mu na powodzeniu i umie je zdobyć.
Ruchliwy, szybki w decyzji.
Uważa życie za grę, którą umie dobrze rozegrać.
Szybka orientacja, dowcipny, złośliwy, umie się odciąć.
Energiczny, przedsiębiorczy, pewny siebie, odważny.

GŁÓWNY PUNKT OPARCIA

Zmysł praktyczny, ciekawość

NAJWIĘKSZE NIEBEZPIECZEŃSTWO

Wyrachowanie

ZASADNICZY KIERUNEK

Przyjęcie Najwyższej Wartości

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE

Oddać zaradność na usługi wspólnocie

HASŁO

"Podobne jest Królestwo niebieskie do skarbu ukrytego w roli, który znalazłszy człowiek skrył, a pełen radości z niego odchodzi i wszystko, co ma, sprzedaje, a ona role kupuje."
(Mt 13)

PATRON

św. Bernardyn ze Sieny; św. Jan Kapistran

REALISTA

Dysponowany jest do następujących zalet:

optymizm
zgodność
uprzejmość, usłużność
roztropność
zmysł praktyczny, zaradność
umiejętność postępowania z ludźmi
chęć do pracy
spokój i równowaga usposobienia
odwaga
pragnienie wiedzy

Dysponowany jest do następujących wad:

egoizm
oportunizm, konformizm
relatywizm moralny
zbytne pragnienie pieniędzy
wyrachowanie
sensualizm
wygodnictwo
sceptycyzm
złośliwość
cynizm.

Jest chłodny i opanowany, uwagę swą kieruje na życie zewnętrzne (ekstrawertyk), które umie doskonale obserwować. Obdarzony w wybitnym stopniu zmysłem praktycznym, potrafi "sprzedać" swoje wiadomości. Zdolny jest do nauk ścisłych, zwłaszcza eksperymentalnych. Lubi życie towarzyskie, jest grzeczny, dowcipny i uprzejmy, ale bywa również ironiczny i złośliwy. Zna tajemnice kierowania ludźmi, można go nazwać zręcznym dyplomata. Skłonny jest do oportunistu i konformizmu, bardzo podatny na wpływy otoczenia. Gotów uznać względność norm moralnych, dochodzi nieraz do sceptycyzmu, odznacza się liberalizmem i tolerancyjnością. Daje dowody inicjatywy i giętkości umysłu. Spokojny i zrównoważony, nawet w bardzo napiętych sytuacjach. Często nastawiony egoistycznie, bywa wyrachowany i wykorzystuje innych. Największą wartością dla niego jest powodzenie życiowe, użyteczność.

SENTYMENTALNY

TYP - E n A S

Ulega niepokojowi, obawom, zmiennym marzeniom i nastrojom.

Na zewnątrz usiłuje być spokojny, przeżywa jednak każde zdarzenie silnie.

Szuka miłości i współczucia, lubi analizować swoje uczucia i wrażenia.

Skłonny do zadumy i marzeń, często pragnie być samotny.

Nie wierzy w powodzenie swych zamiarów i dlatego rezygnuje z góry z działania; pesymista.

Decyzja przychodzi po długim namyśle i wahaniu.

Zycie bierze poważnie oraz głęboko, nieraz tragicznie.

Orientacja refleksyjna; zaczepony nie odcina się, lecz żarty bierze do serca.

Ambitny, lecz nieśmiały, ustępuje innym nie lubiąc wysuwać się na pierwsze miejsce.

GŁÓWNY PUNKT OPARCIA

Bogate życie wewnętrzne

NAJWIĘKSZE NIEBEZPIECZEŃSTWO

Skłonność do depresji

ZASADNICZY KIERUNEK

Przyjaźń z Bogiem, opieka nad słabszymi

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE

Ufać Bogu w przeciwnościach

HASŁO

"Wołajcie zatrwożeni w sercu, bądźcie odważni, nie lękajcie się: oto Bóg nasz przychodzi, On zbawi nas." (Iz 35)

PATRON

św. Jan Vianney; św. Jan Ewangelista

TYP HAMUJACO-EMOCJONALNY

Dysponowany jest do następujących zalet:

delikatność

wierność w uczuciach

zamiłowanie do spokoju i ciszy

refleksyjność

powaga, godność

umiejętność poprzestawania na małym

dar rozumienia innych i współczucia, opiekuńczość

naturalna wstrzeźliwość

zdolność do samoanalizy

prawdomówność

skłonność do regularnego trybu życia

szlachetność, prawość

Dysponowany jest do następujących wad:

niezadowolenie z samego siebie, niewiara we własne siły

melancholia

skrupulatność

niezdecydowanie

nadmierna nieśmiałość

upór

drażliwość

skłonność do kompleksów, zwłaszcza kompleksu niższości

wracanie do przeszłości, mizoneizm (niechęć do nowości)

zamkniecie w sobie, mizantropia (odsuwanie sie od ludzi i niechęć do nich)
lenistwo
egocentryzm.

Jest ambitny, ale nie umie urzeczywistnić swych daleko sięgających planów; dlatego poprzestaje na marzeniach. Zadumany, zapatrzony w swoje życie wewnętrzne (intrawertyk, często schizotypik). Melancholiczny i niezadowolony z siebie, skłonny jest do skrupułów i kompleksów, zwłaszcza kompleksu niższości. Często oskarża samego siebie, a nawet czuje do siebie wstręt. Nieśmiały, drażliwy, przeżywa, choć nie daje tego poznać po sobie, każde słowo niebacznie rzucone przez otoczenie. Pozornie nieczuły i obojętny, pod maską chłodu ukrywa burze wewnętrzne i załamania. Często nieufny i podejrzliwy, lęka się wszelkich nowości, zwracając najchętniej myśl ku temu, co minęło. Wciąż szuka przyjaciela, któremu mógłby powierzyć bogactwo swego wewnętrznego życia. Takim powiernikiem staje się najczęściej pamiętnik chroniony czujnie przed wzrokiem ciekawych. Niezręczny i niepraktyczny, z trudem nawiązuje stosunki z ludźmi lękając się niezrozumienia i ośmieszenia. Pesymista, nie wierzy we własne siły; często z góry rezygnuje z sukcesu, który mógłby na pewno osiągnąć, gdyby miał odrobinę ufności do samego siebie. Delikatny w stosunku do innych, umie im okazać współczucie i otoczyć opieką. Indywidualista, kocha przyrodę i szuka w niej schronienia przed twardością losu. Najwyższą wartością jest dla niego życie wewnętrzne oraz przyjaźń.

Jeśli już wiesz „*jaki jesteś*” odłóż „lustro” i weź do ręki „kompas”, a więc dar Słowa Bożego. Niech ono poprowadzi Cię na nowo w Twoje życie, abyś mógł złożyć nadzieję w Bogu żywym.

Przygotował: ks. Sławomir Sarek (Kielce)